

Hittan 9-12. évfolyam

HITTAN

9. évfolyam

Célok és feladatok

A különféle korokból vett szemléletes képek segítségével bemutatjuk, hogy az egyház történelme a Jézus Krisztusban kezdődő újszövetségi üdvtörténet folytatása. A történelem fonákjának (emberi és empirikus oldalának) bemutatása közben hívő szemmel a történelem színét (az isteni gondviselést jelentő oldalát) is látva rámutatunk, hogy az egyház életének valamennyi történésében Isten működik, és az eseményeken keresztül Ő készíti elő az emberiség üdvösségét.

A tanulót azáltal, hogy a történelmi eseményeket mindig az üdvösségünket munkáló Istennel hozzuk kapcsolatba, hozzászoktatjuk ahhoz, hogy saját életének eseményeiben is föl tudja fedezni Isten közeledését (az üdvtörténet a keresztény élet tanítómestere).

9. évfolyam

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Témakörök		Óraszám	
Bevezetés – Az egyház története		4	
1.	Az egyház története az I. Nikaiai Zsinatig (100-tól 325-ig)	témafeldolgozás összefoglalás, ellenőrzés	8 2 10
2.	Az egyház története az I. Nikaiai Zsinattól a II. Nikaiai Zsinatig (325-től 787-ig)	témafeldolgozás összefoglalás, ellenőrzés	8 2 10
3.	Az egyház története a II. Nikaiai Zsinattól a IV. Lateráni Zsinatig (787-től 1215-ig)	témafeldolgozás összefoglalás, ellenőrzés	8 2 10
4.	Az egyház története a IV. Lateráni Zsinattól a Trienti Zsinatig (1215-től 1545/63-ig)	témafeldolgozás összefoglalás, ellenőrzés	8 2 10
5.	Az egyház története a Trienti Zsinattól az I. Vatikáni Zsinatig (1545/63-től 1869/70-ig)	témafeldolgozás összefoglalás, ellenőrzés	8 2 10
6.	Az egyház története az I. Vatikáni Zsinattól a II. Vatikáni Zsinatig (1869/70-től 1962/65-ig)	témafeldolgozás összefoglalás, ellenőrzés	8 2 10
Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások		3	
<i>Év végi ismétlés, összefoglalás</i>		7	
Összesen		74	

Bevezetés – Az egyház története

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Társadalmi érzékenység fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Ismeretszerzés, rendszerezési képesség fejlesztése</p> <p>Anyanyelvi kommunikáció A beszédkészség fejlesztése</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra Képi információ feldolgozása Esztétikai érzék fejlesztése</p>	<p>Bevezetés az év munkájába: az egyháztörténet fontossága az egyéni és a közösségi élet eseményeinek értelmezésében</p> <p>Bevezetés az egyház történetébe: az egyház története mint Isten népének története</p> <p>Az egyháztörténet fogalma</p>	<p>Páros és csoportos gyűjtőmunka: az ismertebb szentek életének, illetve a híresebb egyháztörténeti eseményeknek felelevenítése; híres szenteket bemutató festmények/fényképek alapján a személyek felismerése, azonosítása</p> <p>Tanórai beszélgetés az üdvtörténetről – a történelmen végighúzódó isteni hívás felismerése</p> <p>Ismeretek közös jegyzetelése</p>	<p>Történelem Szociológia</p> <p>Képzőművészetek</p>

Az egyház története az I. Nikaiai Zsinatig (100-tól 325-ig) (1. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció <i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</i> Szóbeli szövegek alkotásának, megértésének és a forráshasználat képességének fejlesztése</p> <p>Digitális kompetencia IKT alkalmazási képességének fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése</p> <p>Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségeinek fejlesztése</p> <p>Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése</p> <p>Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése</p> <p>Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése</p> <p>A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése</p>	<p>Történeti bevezetés az egyház ókorának történetébe (Kr. u. 100-tól 325-ig)</p> <p>Az egyház ókorának története mint üdvtörténet Az isteni bátorítás jelei az üldözés idején és a kereszténységet üldöző hatalom szemléletmódjának gyökeres változása (313-ig)</p> <p>A jézusi igazság győzelme az I. Nikaiai Zsinaton (325; az arianizmus bemutatása)</p>	<p>Prezentációvetítéssel kísért tanulói kiselőadások az ókorról; előzetes történelmi ismeretek felelevenítése Önálló jegyzetelés</p> <p>Tanórai beszélgetés az ókori egyházüldözés jellemzőiről</p> <p>Korabeli zsinati dokumentumok egyéni irányított olvasása Tanári irányítással szövegértelmezés</p> <p>Önálló jegyzetelés</p>	<p>Történelem</p>

<p>Szociális és állampolgári kompetencia</p> <p><i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i></p> <p>A döntésképeség és a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése</p> <p><i>Testi, lelki egészség</i></p> <p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia</p> <p><i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i></p> <p>Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p>		<p>Az olvasott zsinati szövegek aktualizálása: az isteni munkálkodása az ember életében</p>	
--	--	---	--

Az egyház története az I. Nikaiai Zsinattól a II. Nikaiai Zsinatig (325-től 787-ig) (2. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció</p> <p><i>A tanulás tanítása</i></p> <p>Szóbeli szövegek alkotásának, megértésének és a forráshasználat képességének fejlesztése</p> <p><i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</i></p> <p>Rendszerezés és oksági gondolkodás képességének fejlesztése</p> <p>Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése</p>	<p>Történeti bevezetés: az I. és II. Nikaiai Zsinat ideje (Kr. u. 325-től 787-ig)</p>	<p>Csoportmunka: a történelmi események feltárása – forrás: egyháztörténeti szakkönyvek és lexikonok</p> <p>A csoportmunkák eredményeinek jegyzetelése</p> <p>Tanórai beszélgetés az ókori egyházatyák megfontolásairól</p>	<p>Európai történelem</p> <p>Állampolgári ismeretek</p>

<p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia</p> <p><i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése</p> <p>Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli szövegek megértének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése</p> <p>Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i></p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A döntésképeség és a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> A társadalmi érzékenység és az önértékelés képességének fejlesztése</p>	<p>Az isteni világ jelei a remeték és a korai szerzetesek életében a Khalkédóni Zsinatig (451) Az isteni üzenet az egyházatyák műveiben (pl. Szent Ágoston Isten állama című művében)</p> <p>Az evangélium erejének megmutatkozása a szerzetesség elterjedésében (Szent Benedek) Az egyházi állam létrejöttének okai s az isteni vezetés jelei szent pápák működésének (756-ig)</p>	<p>A korabeli szerzetesek és pápák által megfogalmazott szövegek egyéni irányított olvasása Tanári irányítással szövegértelmezés</p> <p>Önálló jegyzetelés</p> <p>Az olvasott szövegek aktualizálása: válasz Isten hívására – a felebaráti szeretet gyakorlása társadalmi szerepvállalással</p>	
---	---	---	--

<p>A szóbeli szövegek megértének és a szóbeli szövegalkotás készségek fejlesztése</p> <p><i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i></p> <p>Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése</p> <p>Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése</p> <p>Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése</p> <p>A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia</p> <p><i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i></p> <p>Az etikai érzék, az empátia és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése</p> <p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p><i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i></p> <p>Az esztétikai érzék és a harmónia képességének fejlesztése</p>	<p>Szent István és az Árpád-házi szentek Jézus evangéliumának szolgálatában</p> <p>A kettős egyházszakadás tényében (1054; 1130) rejlő isteni figyelmeztetés</p> <p>A félreértett evangelizáció és a helyes tanúságtetés (keresztes hadjáratok, inkvizíció – új szerzetesrendek; Domonkos, Assisi Ferenc) a IV. Lateráni Zsinatig</p> <p>Istenkeresés a skolasztikában és a misztikában</p>	<p>A korabeli zsinati szövegek, illetve a szentek és szerzetesek írásaiból vett szemelvények egyéni irányított olvasása</p> <p>Tanári irányítással szövegértelmezés</p> <p>Önálló jegyzetelés</p> <p>Az olvasott szövegek aktualizálása: a szegény és hátrányos helyzetű emberek Isten barátai</p> <p>A középkori szenteket ábrázoló képzőművészeti alkotások szemlélése, hatásukat tükröző zenedarabok hallgatása</p> <p>Látogatás román kori vagy gótikus templomba</p>	
---	---	---	--

Az egyház története a IV. Lateráni Zsinattól a Trienti Zsinatig (1215-től 1545/63-ig) (4. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p> <p>Anyanyelvi kommunikáció A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése</p> <p>Digitális kompetencia IKT alkalmazási képességének fejlesztése <i>A tanulás tanítása</i> Forráskezelés és információkezelés képességének fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése</p> <p>Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése</p>	<p>Történeti bevezetés a reformáció korszakába (Kr. u. 1215-től 1545/63-ig)</p> <p>A reformáció értékeiben és negatívumaiban rejlő isteni üzenet: forradalom helyett belső megújulás A Trienti Zsinat (1545/63) a megújulás szolgálatában A misszionáló egyház Jézus örömhírének hiteles hordozói: Avilai Teréz, Loyolai Ignác, Néri Fülöp,</p>	<p>Projektmunka: interjúkészítés a különböző keresztény felekezetek képviselőivel Eredmények megosztása az osztályon belül és az iskolai közösségben az iskola honlapján</p> <p>A reformáció és az ellenreformáció korához tartozó szövegek, illetve szentek és szerzetesek írásaiból vett szemelvények egyéni irányított olvasása Tanári irányítással szövegértelmezés</p> <p>Önálló jegyzetelés</p>	<p>Történelem Európai és magyar történelem Irodalom Tánc és dráma Számítástechnika</p>

<p>A szóbeli szövegek megértének és a szóbeli szövegalkotás készségek fejlesztése</p> <p>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</p> <p>Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése</p> <p>Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia</p> <p><i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i></p> <p>Az etikai érzék, az empátia és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése</p>	<p>Borromeo Károly, Kalazanci József, Pázmány Péter stb.</p>	<p>Az olvasott szövegek aktualizálása: bibliodráma módszerrel, vita-játék a különböző felekezetek tanainak és képviselőinek, illetve a katolikus tanításnak megértésére</p>	
---	--	---	--

<p align="center">Az egyház története a Trienti Zsinattól az I. Vatikáni Zsinatig (1545/63-tól 1869/70-ig) (5. témakör)</p>			
<p>Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok</p>	<p>Témák, tartalmak</p>	<p>Tanulói tevékenységek</p>	<p>Kapcsolódási lehetőségek</p>
<p>Digitális kompetencia</p> <p>IKT alkalmazási képességének fejlesztése</p> <p>Forráskezelés és információkezelés képességének fejlesztése</p> <p><i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</i></p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p>	<p>A felvilágosodás korának történeti háttere (Kr. u. 1545/63-tól 1869/70-ig)</p>	<p>A felvilágosodás korából származó néhány kép alapján a korszak jellemzőinek felelevenítése</p>	<p>Történelem</p> <p>Művészettörténet</p> <p>Informatika</p> <p>Képzőművészetek</p>

<p><i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> A környezettudatosság, az esztétikai érzék és a harmónia képességének fejlesztése</p> <p>Anyanyelvi kommunikáció Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése</p> <p>Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Az etikai érzék, az empátia és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i> Az egészségtudatosság fejlesztése</p>	<p>A felvilágosodás fény- és árnyoldalairól sugárzó jézusi üzenet Az egyház a francia forradalom (1789) előtti és utáni időszakban</p> <p>A forradalom utáni katolikus megújulás: Viennai János, Newman kardinális, Karolina Gerhardinger, Don Bosco stb.</p>	<p>Tanórai beszélgetés a felvilágosodás kora egyházának jellemzőiről</p> <p>A felvilágosodás korához tartozó szövegek, illetve szentek és szerzetesek írásaiból vett szemelvények egyéni irányított olvasása Tanári irányítással szövegértelmezés</p> <p>Önálló jegyzetelés</p> <p>Az olvasott szövegek aktualizálása: pusztán a ráció nem ad boldogságot az embernek</p>	
--	---	---	--

Az egyház története az I. Vatikáni Zsinattól a II. Vatikáni Zsinatig (1869/70-től 1962/65-ig) (6. témakör)			
Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek

<p>Anyanyelvi kommunikáció <i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</i> <i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i> Szóbeli szövegek alkotásának, megértésének és a forráshasználat képességének fejlesztése Digitális kompetencia IKT alkalmazási képességének fejlesztése <i>A tanulás tanítása</i></p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése</p> <p>A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése</p> <p>Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése</p>	<p>Történeti bevezetés a 19-20. század fontosabb eseményeibe</p> <p>Az európai forradalmak és az I. Vatikáni Zsinaton (1869/70) megfogalmazódó isteni üzenet</p> <p>Az isteni hívásra válaszoló tanúságtevők Lisieux-i Teréz, Batthyány-Strattmann László, Edith Stein, Maximilian Kolbe Az áteredő bűn szövevényében vergődő emberiség (a két világháború, a fasiszmus és a kommunizmus) – és a II. Vatikáni Zsinat (1962/65) mint Jézus örömhírének tolmácsolója Az ökumenikus törekvések mint a Lélek munkálkodásának tanújelei</p>	<p>Prezentációvetítéssel kísért tanulói kiselőadások a 19-20. század eseményeiről; előzetes történelmi ismeretek felelevenítése Önálló jegyzetelés</p> <p>Tanórai beszélgetés a 19-20. század egyházának jellemzőiről</p> <p>Az I. és II. Vatikáni Zsinat korához tartozó szövegek, illetve szentek és szerzetesek írásaiból vett szemelvények egyéni irányított olvasása Tanári irányítással szövegértelmezés Önálló jegyzetelés</p>	<p>Történelem Informatika Filmművészet</p>
---	--	--	--

<p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A döntésképeség és a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése</p> <p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> Társas aktivitás, a társadalmi érzékenység, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség <i>Testi, lelki egészség</i> A kapcsolatba hozás és az esztétikai érzék képességének fejlesztése</p>		<p>Az olvasott szövegek aktualizálása: a türelem és megértés szerepe az emberi közösségekben</p> <p>Szemléltetés: egy kiemelkedő 20. századi hitvalló életét feldolgozó játékfilm megtekintése</p>	
---	--	--	--

A továbbhaladás feltételei

A tanuló ismerje meg az egyház történetének az üdvösség hirdetésében jelentős eseményeit. Tudatosítsa, hogy az egyház történelmében az emberi bűnök ellenére is fölfedezhető annak a Jézus Krisztusnak jelenléte, aki ígérete szerint tanítványaival marad a világ végezetéig. Legyen tudatában, hogy az egyház történelme üdvtörténet, mert annak a Feltámadottnak hirdetője, közvetítője, aki a Lélek által az egyházban és az egyház közvetítésével akarja teljessé tenni az Atya üdvözítői művét.

A tanulók értékelésének formái

Szóbeli feleletek

- összefüggő felelet (tartalom, összefüggések, a szaknyelv megfelelő használata);
- rövid beszámoló az egyénileg vagy csoportmunkában végzett gyűjtőmunka tapasztalatairól, azok magyarázata;
- kiselőadás az olvasottakról stb.;
- vita, érvelés.

Projektmunka

- tervezés, a munka szervezése, pontosság, rend, együttműködés.

Írásbeli munka

- témazáró dolgozatok, rövid írásbeli feleletek;
- önálló fogalmazás írása;
- házi dolgozatok;
- füzet vezetése;
- projektmunka közkinccsé tétele tabló, esszé formájában.

Az értékelés előre megadott szempontok alapján, pontosan meghatározott, a tanulók által is ismert követelmények alapján történjen.

HITTAN

10. évfolyam

Célok és feladatok

Az egyház liturgiájából kiindulva a dogmatika segítségével bemutatjuk, hogy a különféle liturgikus időszakok, cselekmények és jelképek üdvtörténetünk misztériumaira emlékeztetnek, vagy – amennyiben szentségi liturgiáról van szó – ezeket a misztériumokat jelenítik meg.

Az üdvtörténet misztériumait felidéző vagy felidéző-megjelenítő liturgia bemutatásával segítjük a tanulót annak elfogadásában, hogy az üdvtörténet eseményeit ne csupán a régmúltból érkező híradásoknak tekintse, hanem olyan történéseknek, amelyek Isten valós segítségével a liturgián keresztül az ő „kicsiny üdvtörténetét” is elérik.

10. évfolyam

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Ajánlás az éves óraszám felosztására

	Témakörök	Óraszám	
	Bevezetés – Az üdvtörténet misztériumai a liturgiában (Dogmatika)	2	
1.	A teremtés, a bűnbeesés és az ígélet dogmatikája – az advent liturgiája A megtestesülés dogmatikája – a karácsony liturgiája	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2 12
2.	A megváltás és a halálon túli lét dogmatikája – a húsvét liturgiája A Szentlélekről szóló dogmatikai tanítás – a pünkösdi liturgiája	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2 12
3.	A Szentháromság dogmatikája – a Szentháromság vasárnapjának liturgiája A Mária-dogmák krisztológiai mondanivalója – Mária-ünnepek	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2 12
4.	Az ószövetségi üdvtörténetre és a Jézus nyilvános működésére emlékeztető igeliturgia dogmatikája A Jézus Krisztus megváltó kereszthalálát és feltámadását megjelenítő eukharisztia liturgiája és dogmatikája	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	8 2 10
5.	A keresztség, a bérnálás, a kiengesztelődés, a betegek kenete, a házasság és a papi rend szentségének liturgiája és dogmatikája	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2 12
6.	Az imádság dogmatikája A szentek tiszteletének dogmatikája	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	3 1 4

	Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások		3
	Év végi ismételés, összefoglalás		7
	Összesen		74

Bevezetés – Az üdvtörténet misztériumai a liturgiában			
Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Társadalmi érzékenység fejlesztése</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>A tanulás tanítása</i> Képi információ feldolgozása Esztétikai érzék fejlesztése</p> <p>Anyanyelvi kommunikáció A beszéd-készség fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Ismeretszerzés, rendszerezési képesség fejlesztése</p>	<p>Bevezetés az év munkájába:</p> <p>A dogmatika fontossága az egyéni és a közösségi élet eseményeinek alakításában</p> <p>Az üdvtörténet misztériumait emlékezetbe idéző és megjelenítő liturgia</p> <p>Az üdvtörténet, a misztérium, a liturgia és a misztériumokat értelmező dogmatika fogalma A liturgia mint a misztériumok emlékezete és megjelenítője</p>	<p>Páros és csoportos gyűjtőmunka: az ismertebb egyházi liturgikus események, ünnepek felelevenítése Prezentációvetítés: a legfontosabb vallási szimbólumok azonosítása</p> <p>Tanórai beszélgetés a dogmatikáról és a liturgiáról</p> <p>Ismeretek közös jegyzetelése</p>	<p>Informatika Vallástörténet</p>

A teremtés, a bűnbeesés és az ígélet dogmatikája – az advent liturgiája
A megtestesülés dogmatikája – a karácsony liturgiája
(1. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia <i>A tanulás tanítása</i> Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p> <p>Anyanyelvi kommunikáció A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i></p> <p>Hatékony, önálló tanulás Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértének és a szóbeli szövegalkotás készségek fejlesztése <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése</p>	<p>Bevezetés az advent és a karácsony ünnepkörének liturgiájába és dogmatikai tartalmába</p> <p>A teremtő Atyára és a bűnös, de az Atya ígéletében bízó létünkre emlékező advent – a teremtés, a bűnbeesés és az ígélet dogmatikája A Fiú megtestesülésére emlékező karácsony – a megtestesülés dogmatikája</p>	<p>Tanulói kiselőadások szakkönyvek felhasználásával Jegyzetelés</p> <p>Az adventi és karácsonyi ünnepkör szövegeinek értő olvasása, értelmezése tanári irányítással, tanórai beszélgetés keretében</p> <p>Jegyzetelés</p> <p>Aktualizálás – projektmunka: advent és karácsony idején adventi imaóra szervezése,</p>	<p>Informatika Vallástörténet Tánc és dráma Ének-zene Fotóművészet</p>

<p>Szociális és állampolgári kompetencia Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Az etikai érzék, az empátia és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése</p> <p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése</p> <p>Digitális kompetencia IKT alkalmazási képességének fejlesztése Forráskezelés és információkezelés képességének fejlesztése</p>		<p>karácsonyi misztériumjáték készítése és bemutatása</p> <p>Az előadásokról képes és szöveges beszámoló készítése az iskola honlapján, faliújságán</p>	
---	--	---	--

<p style="text-align: center;">A megváltás és a halálon túli lét dogmatikája – a húsvét liturgiája A Szentlélekről szóló dogmatikai tanítás – a pünkösd liturgiája (2. témakör)</p>			
Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia <i>A tanulás tanítása</i> Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p> <p>Anyanyelvi kommunikáció</p>	<p>Bevezetés a húsvét és a pünkösd ünnepkörének liturgiájába és dogmatikai tartalmába</p>	<p>Tanulói kiselőadások szakkönyvek felhasználásával Jegyzetelés</p>	<p>Informatika Vallástörténet Tánc és dráma Ének-zene Fotóművészet</p>

<p>A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Az etikai érzék, az empátia és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése</p> <p>Digitális kompetencia IKT alkalmazási képességének fejlesztése</p>	<p>A Jézus megváltó halálára, feltámadására és mennybemenetelére emlékező húsvéti ünnepkör – a megváltás és a halálon túli lét dogmatikája A Szentlélek eljövételére emlékező pünkösd – a Szentlélekről szóló dogmatikai tanítás</p>	<p>A húsvéti és a pünkösdünnepkör szövegeinek értő olvasása, értelmezése tanári irányítással, tanórai beszélgetés keretében</p> <p>Jegyzetelés</p> <p>Aktualizálás – projektmunka: nagyböjt és húsvét idején nagyböjti imaóra szervezése; húsvéti misztériumjáték készítése és bemutatása Az előadásokról képes és szöveges beszámoló készítése az iskola honlapján, faliújságán</p>	
--	--	--	--

<p><i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> Forráskezelés és információkezelés képességének fejlesztése</p>			
<p>A Szentháromság dogmatikája – a Szentháromság vasárnapjának liturgiája A Mária-dogmák krisztológiai mondanivalója – Mária-ünnepek (3. témakör)</p>			
<p>Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok</p>	<p>Témák, tartalmak</p>	<p>Tanulói tevékenységek</p>	<p>Kapcsolódási lehetőségek</p>
<p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia <i>Testi, lelki egészség</i> Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p> <p>Anyanyelvi kommunikáció <i>A tanulás tanítása</i> A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése</p> <p>Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</p>	<p>Bevezetés a Szentháromság vasárnapjának és a Mária-ünnepeknek a liturgiájába és dogmatikai tartalmába</p> <p>A Szentháromság ünnepe – a Szentháromság dogmatikája A Mária-ünnepek – a Mária-dogmák krisztológiai tartalma</p>	<p>Tanulói kiselőadások szakkönyvek felhasználásával Jegyzetelés</p> <p>A Szentháromság vasárnapja és a legfontosabb Mária-ünnepek szövegeinek értő olvasása, értelmezése tanári irányítással, tanórai beszélgetés keretében</p> <p>Jegyzetelés</p>	<p>Informatika Vallástörténet</p>

<p>Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Az etikai érzék, az empátia és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése</p>		<p>Aktualizálás: tanórai beszélgetés a nő közösségi szerepéről</p>	
--	--	--	--

Az ószövetségi üdvtörténetre és a Jézus nyilvános működésére emlékeztető igeliturgia dogmatikája
A Jézus Krisztus megváltó kereszthalálát és feltámadását megjelenítő eukharisztia liturgiája és dogmatikája
(4. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i></p>	<p>Bevezetés: a szentmise elemeinek történeti kialakulása</p>	<p>Tanulói kiselőadások szakkönyvek felhasználásával Jegyzetelés</p>	<p>Európai és magyar történelem Informatika Ének-zene Tánc és dráma Fotóművészet</p>

<p>Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése</p> <p>Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése</p> <p>Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése</p> <p>Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> Az etikai érzék, az empátia és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i></p> <p>Digitális kompetencia IKT alkalmazási képességének fejlesztése</p>	<p>Az ószövetségi üdvtörténetre (a messiási ígéretekre) és a Jézus nyilvános működésére emlékező igeliturgia A Jézus Krisztus megváltó kereszthalálát és feltámadását, ezáltal az üdvtörténet valamennyi misztériumát megjelenítő eukharisztia liturgiája</p>	<p>A szentmise legfontosabb szövegeinek értő olvasása, értelmezése tanári irányítással, tanórai beszélgetés keretében</p> <p>Jegyzetelés</p> <p>Aktualizálás – projekt munka: aktív (zenei, felolvasási, ministrálási szolgálat) részvétel egy szentmisén; a szülők, hozzátartozók meghívása. Szöveges és képes beszámoló készítése az iskola honlapján, faliújságán</p>	
---	---	--	--

Forráskezelés és információkezelés képességének fejlesztése			
---	--	--	--

A keresztség, a bérmálás, a kiengesztelődés, a betegek kenete, a házasság és a papi rend szentségének liturgiája és dogmatikája (5. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Társas aktivitás, a szervezőképesség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p> <p>Anyanyelvi kommunikáció A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése <i>A tanulás tanítása</i> A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése</p> <p>Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotási készségek fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i></p>	<p>Bevezetés: a szentségek liturgiájának fejlődése a történelemben</p> <p>A szentségek mint a bennünket halálával és feltámadásával megváltó Krisztushoz kapcsoló „csatornák” A keresztség, a bérmálás, a kiengesztelődés, a betegek kenete, a házasság és a papi rend szentségének liturgiája és dogmatikája</p>	<p>Tanulói kiselőadások szakkönyvek felhasználásával Jegyzetelés</p> <p>A szentségekkel kapcsolatos legfontosabb szövegek értő olvasása, értelmezése tanári irányítással, tanórai beszélgetés keretében</p> <p>Jegyzetelés</p>	<p>Európai és magyar történelem Informatika Ének-zene Tánc és dráma Fotóművészet</p>

<p>Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Az etikai érzék, az empátia és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése</p> <p>A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése Digitális kompetencia IKT alkalmazási képességének fejlesztése <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Forráskezelés és információkezelés képességének fejlesztése</p>		<p>Aktualizálás – projektmunka: aktív (zenei, felolvasási, ministrálási szolgálat) részvétel egy keresztelőn; betegek látogatása Szöveges és képes beszámoló készítése az iskola honlapján, faliújságán</p>	
--	--	--	--

Az imádság dogmatikája
A szentek tiszteletének dogmatikája
(6. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
---	-------------------------	------------------------------	---------------------------------

<p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p> <p>Anyanyelvi kommunikáció A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i> A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Az etikai érzék, az empátia és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése</p>	<p>Bevezetés: az imádság formáinak alakulása a történelemben</p> <p>Az imádság mint az ember vallási magatartását kifejező megnyilatkozás, amely feltételezi, hogy személyként megtapasztalt valóság előtt áll A szentek – az üdvtörténet misztériumai és a szentek tiszteletének dogmatikája</p>	<p>Tanulói kiselőadások szakkönyvek felhasználásával Jegyzetelés</p> <p>A legfontosabb imaszövegek értő olvasása, értelmezése tanári irányítással, tanórai beszélgetés keretében</p> <p>Jegyzetelés</p> <p>Aktualizálás – projektmunka: imaóra szervezése a közösség számára (zene, imaszövegek, liturgia stb.) Szöveges és képes beszámoló készítése az iskola honlapján, faliújságán</p>	<p>Európai és magyar történelem Ének-zene Tánc és dráma Irodalom</p>
--	--	--	---

A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Digitális kompetencia IKT alkalmazási képességének fejlesztése Forráskezelés és információkezelés képességének fejlesztése			
--	--	--	--

A továbbhaladás feltételei

Ismerje meg és tudatosítsa a tanuló, hogy az üdvtörténet misztériumait felidéző és megjelenítő liturgia az értünk meghaló és feltámadó Krisztussal való találkozás „színhelye”.

A tanulók értékelésének formái

Szóbeli feleletek

- összefüggő felelet (tartalom, összefüggések, a szaknyelv megfelelő használata);
- rövid beszámoló az egyénileg vagy csoportmunkában végzett gyűjtőmunka tapasztalatairól, azok magyarázata;
- kiselőadás az olvasottakról stb.;
- vita, érvelés.

Projektmunka

- tervezés, a munka szervezése, pontosság, rend, együttműködés.

Írásbeli munka

- témazáró dolgozatok, rövid írásbeli feleletek;
- önálló fogalmazás írása;
- házi dolgozatok;
- füzet vezetése;
- projektmunka közkinccsé tétele tabló, esszé formájában.

Az értékelés előre megadott szempontok alapján, pontosan meghatározott, a tanulók által is ismert követelmények alapján történjen.

HITTAN

11. évfolyam

Célok és feladatok

Az üdvtörténet erkölcsi tanulságainak feltárásával bemutatjuk a tanulónak, hogy a konkrét ember erkölcsös élete nem más, mint a személyére vonatkozó isteni „álmoknak” (az éthosznak, a belső embernek, az istenképiségnek) fölfedezése és szabad megvalósítása avégett, hogy az így beteljesült személy „el tudja majd viselni” az Istennel való találkozás leírhatatlan örömét. Egyben rámutatunk a személyre szóló isteni elgondolást szétziláló bűn veszélyeire és arra a tényre, hogy a lényünket romboló bűn okozta károk helyreállítása csak Jézus Krisztus megváltói halála és feltámadása által lehetséges.

A személytelen követelmény-etikák és az önmegváltást sugalló, pszichologizáló erénytanok szemléletmódját elkerülve az erkölcsi életet a háromszemélyű Isten hívására válaszoló önmegvalósítási folyamatnak tekintjük. Ily módon „érdekeltté” tesszük a tanulót, hiszen az ő személyes boldogságának lehetőségéről és eléréséről beszélünk. Segítjük őt a hamis istenképek (Isten mint bíró, ellenőr, felügyelő stb.) fölszámolásában, s ugyanakkor arra bátorítjuk, hogy kicsiny üdvtörténetének bűnös kudarcaiban mindig bizalommal nyíljon meg az érte meghaló, feltámadó és személyiségét teljessé tenni akaró Jézus Krisztus felé.

11. évfolyam

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Témakörök		Óraszám	
Bevezetés – Erkölcsstan		6	
1.	A világba lépő ember mint erkölcsi lény	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	12 2 14
2.	Az erkölcsös élet és útmutatója: a „törvény”	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	12 2 14
3.	Az erkölcsi halál, a bűn és következménye	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	13 2 15
4.	Az erkölcsi feltámadás – úton a belső ember végső feltámadása felé	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	13 2 15
Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások		3	
<i>Év végi ismétlés, összefoglalás</i>		7	
Összesen		74	

Bevezetés – Erkölcsstan

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése Szóbeli szövegek alkotásának, megértésének és a forráshasználat képességének fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analogiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> A döntésképeség és a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése</p> <p>Digitális kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A nyitottság, a társadalmi érzékenység, az etikai érzék és az önfejlesztés képességének fejlesztése</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i></p>	<p>Az ószövetségi ember tapasztalata saját erkölcsi mivoltáról Az ember erkölcsi mivolta és feladata Jézus tanításában: a megtérést sürgető Jézus Az ember erkölcsi mivoltának megfogalmazása az egyház tanításában: az ember istenképisége</p>	<p>Az egyházi, zsinati dokumentumok értő olvasása; értelmezése tanórai beszélgetés keretében Megfontolások jegyzetelése</p> <p>Aktualizálás: gyűjtőmunka az interneten: olyan tragikus emberi sorsok, események keresése, amelyekben a sok szörnyűség ellenére is megmutatkozik az emberi jószág</p> <p>Fotókiállítás készítése a gyűjtött anyagból az osztályban</p>	<p>Irodalom Informatika Fotóművészet</p>

Az empátia és a harmónia képességének fejlesztése			
---	--	--	--

Az erkölcsös élet és útmutatója: a „törvény” (2. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése A kritikus gondolkodás képességének fejlesztése Analogiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Az empátia, a nyitottság, a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése</p>	<p>A törvény az Ószövetségben, a tízparancsolat A törvény az Újszövetségben: Jézus Krisztus mint a teljessé lett Törvény A jézusi Törvény az egyház tanításában Az értékek világában eligazító erkölcsi útmutatások és törvények (erények, bioetikai útmutatások, szexuális etika, szociális etika és társadalometikai törvények)</p>	<p>Az egyházi, zsinati dokumentumok értő olvasása; értelmezése tanórai beszélgetés keretében Megfontolások jegyzetelése</p> <p>Aktualizálás: bibliodráma módszer segítségével a döntéshelyzetbe jutott ember lehetőségeinek számbavétele</p>	<p>Irodalom Tánc és dráma</p>

<p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p>			
---	--	--	--

Az erkölcsi halál, a bűn és következménye (3. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i> A kritikus gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i></p>	<p>A bűn és következménye az Ószövetségben A bűn és „halálos” következménye az újszövetségi szimbolika alapján A bűn és következménye az egyház reflexiójában</p>	<p>Az egyházi, zsinati dokumentumok értő olvasása; értelmezése tanórai beszélgetés keretében Megfontolások jegyzetelése</p> <p>Aktualizálás: vita-játék segítségével annak feltérképezése, mekkora hatása, milyen következményei vannak a bűnös emberi döntéseknek</p>	<p>Irodalom Tánc és dráma</p>

<p>Az önértékelés, az empátia, a nyitottság, a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése</p> <p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia</p> <p>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</p> <p><i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i></p> <p>Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p>			
---	--	--	--

Az erkölcsi feltámadás – úton a belső ember végső feltámadása felé (4. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció</p> <p>Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése</p> <p>A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése</p> <p><i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i></p> <p>A kritikus gondolkodás képességének fejlesztése</p> <p>Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás</p> <p><i>A tanulás tanítása</i></p> <p>Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése</p>	<p>Az erkölcsi feltámadás reménye az Ószövetségben</p> <p>Az erkölcsi feltámadás ténye és alapja az Újszövetségben (megtérés, bűnbocsánat stb.)</p> <p>Az erkölcsi feltámadás az egyház tanításában és gyakorlatában (objektív és szubjektív megváltás, a kiengesztelődés szentsége stb.)</p>	<p>Az egyházi, zsinati dokumentumok értő olvasása; értelmezése tanórai beszélgetés keretében</p> <p>Megfontolások jegyzetelése</p> <p>Aktualizálás – projekt munka: adománygyűjtés szervezése rászoruló emberek megsegítésére; írott/képes</p>	<p>Informatika</p> <p>Matematika</p>

<p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> Az önértékelés, az empátia, a nyitottság, a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése A környezettudatosság és egészségtudatosság fejlesztése <i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i></p> <p>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p> <p>Digitális kompetencia A nyitottság, a társadalmi érzékenység, az etikai érzék és az önfejlesztés képességének fejlesztése</p> <p>Matematikai kompetencia</p>		<p>beszámoló készítése, gazdasági elszámolással az iskola honlapján</p>	
---	--	---	--

A továbbhaladás feltételei

Az üdvtörténeti erkölcsan segítse a tanulót annak az igazságnak belátásában, hogy az Isten által „öröktől fogva megálmodott” személyiségünk (az éthosz) megvalósítása nem azért fontos, mert ennek elmaradása esetén „Isten megbüntet”, hanem azért, hogy felkészülhessünk a Vele való találkozás boldogságának „elviselésére”. Egyúttal azt is szívünkbe akarta vésni, hogy ha bűneinkkel szétziláljuk a bennünk levő isteni vázlatot, mindig bizalommal forduljunk Jézushoz, mert egyedül ő tudja „restaurálni” Isten bennünk rejtőzködő képét. Továbbá legyen képes az egyház tanításának megismerésére és továbbadására.

A tanulók értékelésének formái

Szóbeli feleletek

- összefüggő felelet (tartalom, összefüggések, a szaknyelv megfelelő használata);

- rövid beszámoló az egyénileg vagy csoportmunkában végzett gyűjtőmunka tapasztalatairól, azok magyarázata;
- kiselőadás az olvasottakról stb.;
- vita, érvelés.

Projektmunka

- tervezés, a munka szervezése, pontosság, rend, együttműködés.

Írásbeli munka

- témazáró dolgozatok, rövid írásbeli feleletek;
- önálló fogalmazás írása;
- házi dolgozatok;
- füzet vezetése;
- projektmunka közkinccsé tétele tabló, esszé formájában.

Az értékelés előre megadott szempontok alapján, pontosan meghatározott, a tanulók által is ismert követelmények alapján történjen.

HITTAN

12. évfolyam

Célok és feladatok

Az üdvtörténet alapigazságait (a hit előfeltételeit) az ész természetes fényében (azaz csupán a történettudomány és a logikus gondolkodású filozófia segítségével) vizsgáljuk, és rámutatunk, hogy ezek az igazságok az emberi ész ítélőszéke előtt is megállják helyüket.

A hit előfeltételeinek ésszerűségére utalva tudatosítjuk a tanulóban, hogy a Jézusba vetett hit nemcsak ésszerű állásfoglalás, hanem megvalósítandó feladat is (ha van irracionális dolog a világon, akkor ez a bűn, vagyis az emberhez közeledő Isten elutasítása).

12. évfolyam

Óraszám: 2 óra/hét
64 óra/év

Ajánlás az éves óraszám felosztására

	Témakörök		Óraszám	
	Bevezetés – Az üdvtörténet alapjai az ész fényében (Alapvető hittan)		6	
1.	A vallás ténye és lehetősége	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2	12
2.	A Krisztus-esemény bizonyossága	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2	12
3.	Az egyház jézusi alapítása és szükséges volta	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2	12
4.	A kinyilatkoztatás lehetősége és ténye	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2	12
	Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások			3
	<i>Év végi ismétlés, összefoglalás</i>			7
	Összesen			64

Bevezetés – Az üdvtörténet alapjai az ész fényében (Alapvető hittan)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Társadalmi érzékenység fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i></p> <p>Ismeretszerzés, rendszerezési képesség fejlesztése</p> <p>Anyanyelvi kommunikáció A beszédképesség fejlesztése Esztétikai érzék fejlesztése</p>	<p>Bevezetés az év munkájába: az alapvető hittani ismeretek fontosságának tudatosítása a személyes és közösségi együttműködésre vonatkozóan</p> <p>Bevezetés az üdvtörténet alapigazságait a hit fényében vizsgáló alapvető hittanba</p> <p>Az üdvtörténet apológiájának fogalma és célja, módszere és témái</p>	<p>Páros és csoportos gyűjtőmunka: a hit alapvető ismerveinek feltérképezése</p> <p>Tanórai beszélgetés az üdvtörténetről, a hitről és az alapvető hittanról</p> <p>Ismeretek közös jegyzetelése</p>	<p>Filozófia Történelem</p>

A vallás ténye és lehetősége (1. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése</p>	<p>A vallás filozófiai fogalma A kereszténység előtti keleti vallások és a zsidó vallás A keresztény vallás megkülönböztető jegyei</p>	<p>Prezentációvetítéssel kísért tanulói kiselőadások a világvallásokról Ismeretek jegyzetelése</p>	<p>Vallástörténet Informatika Történelem</p>

<p>A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> A kritikus gondolkodás képességének fejlesztése Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Digitális kompetencia A nyitottság, a társadalmi érzékenység, az etikai érzék és az önfejlesztés képességének fejlesztése se Szociális és állampolgári kompetencia Az önértékelés, az empátia, a nyitottság, a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése <i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i> <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> A környezettudatosság és egészségtudatosság képességének fejlesztése Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia</p>	<p>A vallás fogalma és lehetősége a katolikus egyház önértelmezésében</p> <p>Zsinati megnyilatkozások: a vallásszabadságról, az ökumenizmusról és a nem keresztény vallásokról (hinduizmus, buddhizmus, zsidó vallás, iszlám)</p>	<p>Az egyházi, zsinati dokumentumok értő olvasása; értelmezése tanórai beszélgetés keretében Megfontolások jegyzetelése</p> <p>Aktualizálás: látogatás különböző világvallások imaházaiban, részvétel liturgiáikon, beszélgetés képviselőikkel</p>	<p>Társadalomtudományok</p>
--	---	---	-----------------------------

<p><i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Társas aktivitás a szervezőképesség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p>			
--	--	--	--

A Krisztus-esemény bizonyossága (2. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p><i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i> Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Az olvasott szövegektől való megértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia Az önértékelés, az empátia, a nyitottság, a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése</p>	<p>A Krisztus-esemény bizonyossága, fogalma és igazolhatóságának problémája</p> <p>Jézus történetisége pogány és zsidó források alapján A Krisztus-esemény történetileg igazolható oldala az újszövetségi könyvek alapján</p>	<p>Liszt Ferenc Krisztus oratóriuma c. műve részleteinek meghallgatása, segítségével a Krisztusra vonatkozó legfontosabb hitigazság felidézése</p> <p>Az egyházi, zsinati dokumentumok értő olvasása; értelmezése tanórai beszélgetés keretében Megfontolások jegyzetelése</p> <p>Aktualizálás: beszélgetés Jézus Krisztus nem fizikai értelemben vett, mégis valóságos megtapasztalásáról</p>	<p>Zeneművészet</p> <p>Irodalom</p> <p>Vallástörténet</p>

<p>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Társas aktivitás, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése</p>			
<p>Az egyház jézusi alapítása és szükséges volta (3. témakör)</p>			
<p>Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok</p>	<p>Témák, tartalmak</p>	<p>Tanulói tevékenységek</p>	<p>Kapcsolódási lehetőségek</p>
<p><i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</i> Anyanyelvi kommunikáció Szóbeli szövegek megértésének fejlesztése Az értő olvasás gyakorlása Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése A szövegalkotás képessége és a kreatív nyelvhasználat fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Ismeretszerzés, rendszerezési képesség, a lényeg-kiemelési képesség fejlesztése Tájékozódás térben és időben képességének fejlesztése A kritikus gondolkodás, az összehasonlítás képességének fejlesztése, analógiák keresése, az analógiák felismerési képességének fejlesztése</p>	<p>Az egyház fogalma, a katolikus egyház önértelmezése Az egyház ószövetségi gyökerei Az egyház jézusi eredetének ténye és szükséges volta az újszövetségi iratok alapján Az önmagát igazoló egyház a történelemben (hierarchia, az egyház négy ismertetőjegye, az egyház szükséges volta)</p>	<p>Tanári előadás Ismeretek jegyzetelése Az egyházi, zsinati dokumentumok értő olvasása; értelmezése tanórai beszélgetés keretében Megfontolások jegyzetelése Aktualizálás: - projekt munka: bekapcsolódás egy plébániai közösség munkájába (irodai</p>	<p>Történelem Informatika</p>

<p>Szociális és állampolgári kompetencia Az erkölcsi érzék fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A helyes önértékelés fejlesztése <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> A pozitív gondolkodás fejlesztése <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i></p> <p>Digitális kompetencia IKT alkalmazási képességek fejlesztése</p>		óra látogatása; interjú a plébánossal, az egyházközség világi tanácsával, a hittanosokkal stb.) A tapasztalatokról beszámoló készítése az iskola honlapján és a meglátogatott plébánia lapjában	
--	--	---	--

A kinyilatkoztatás lehetősége és ténye (4. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Anyanyelvi kommunikáció Szóbeli szövegek megértésének fejlesztése Az értő olvasás gyakorlása Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése</p> <p>Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i></p>	A kinyilatkoztatás és a sugalmazás fogalma, módjai és lehetősége A ószövetségi kinyilatkoztatás ténye Jézus mint hitet eredményező és feltételező Kinyilatkoztatás A hit és cselekvés összefüggése, a hit mint ésszerű engedelmesség Az egyház mint a kinyilatkoztatás tévedhetetlen hirdetője	Tanórai beszélgetés a megismerés folyamatáról, a kinyilatkoztatásról, sugalmazásról Tanári előadás Ismeretek jegyzetelése Az egyházi, zsinati dokumentumok értő olvasása; értelmezése tanórai beszélgetés keretében Megfontolások jegyzetelése	Történelem Képzőművészetek

<p>Ismeretszerzés, rendszerezési képesség, a lényeg-kiemelési képesség fejlesztése</p> <p>A kritikus gondolkodás, az összehasonlítás képességének fejlesztése, analógiák keresése, az analógiák felismerési képességének fejlesztése</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia</p> <p>Az erkölcsi érzék fejlesztése</p> <p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>A helyes önértékelés fejlesztése</p> <p><i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i></p> <p>A pozitív gondolkodás fejlesztése</p> <p>Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p> <p>Az esztétikai érzék fejlesztése</p> <p>A harmónia utáni vágy felélesztése</p> <p>A szövegalkotási képessége és, a kreatív nyelvhasználat fejlesztése</p>		<p>Aktualizálás: egy isteni kinyilatkoztatást ábrázoló kép, miniatúra segítségével beszélgetés a személyes, de nem racionális, transzcendens tapasztalatokról</p>	
--	--	---	--

A továbbhaladás feltételei

Az üdvtörténet racionális és kritikus vizsgálata vezesse rá a tanulót arra, hogy a Jézusba vetett hit ésszerű engedelmesség, mert a hit előfeltételei (Isten léte, az ember nyitottsága Istenre; Jézus történetisége és feltámadása; az egyház jézusi eredete és a kinyilatkoztatás ténye) az emberi ész ítélete alapján is hitelre méltó előfeltételek. S ha hitelre méltóak, hitre, elfogadásra szólítják az embert. Továbbá legyen képes megismerni és megfogalmazni az egyház tanításait.

A tanulók értékelésének formái

Szóbeli feleletek

- összefüggő felelet (tartalom, összefüggések, a szaknyelv megfelelő használata);
- rövid beszámoló az egyénileg vagy csoportmunkában végzett gyűjtőmunka tapasztalatairól, azok értelmezése, magyarázata;
- kiselőadás az olvasottakról stb.;
- vita, érvelés.

Projektmunka

- tervezés, a munka szervezése, pontosság, rend, együttműködés.

Írásbeli munka

- témazáró dolgozatok, rövid írásbeli feleletek;
- önálló fogalmazás írása;
- házi dolgozatok;
- füzet vezetése;
- projektmunka közkinccsé tétele tabló, esszé formájában.

Az értékelés előre megadott szempontok alapján, pontosan meghatározott, a tanulók által is ismert követelmények alapján történjen.